УНИВЕРСИТЕТ
по Архитектура, Строителство и Геодезия
1046 София, бул. "Хр. Смирненски" №1
Регистрационен индекс и дата
472/24.09.2025

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р арх. Стела Ташева, ЛТУ, София

за присъждане на образователната и научна степен доктор в професионално направление: 5.7 Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност "Синтез на архитектурата с другите изкуства,интериор и архитектурен дизайн" за нуждите на катедра „Интериор и дизайн за архитектурата" при АФ на УАСГ

на арх. Атанас Христозов, редовен докторант

С ТЕМА НА ДИСЕРТАЦИЯТА:

Принципи на архитектурната визуализация

научен ръководител: доц. д-р арх. Евгени Рафаилов, УАСГ

Настоящото становище е разработено съгласно Заповед № 440/23.06.2025 г. на Ректора на УАСГ.

Документите, изискуемите според ЗРАСБГ и ППЗРАС на УАСГ са представени и са изпълнени всички процедурни изисквания във връзка с представянето на дисертацията.

Дисертационният труд на арх. Атанас Христозов се състои от 314 страници на български език, вкл. 199 илюстрации, библиография и приложения. Цитирани са 122 библиографски източника на данни. Авторефератът пълно и коректно отразява съдържанието на дисертационната работа.

Докторантът декларира пет самостоятелни статии на български език и една на английски език по темата на дисертацията. Те са публикувани в академични издания с научно рецензиране.

Дисертационният труд е разположен в областта на архитектурната и инженерната машинно-генерирана графика и е разработен изцяло от гледната точка на тяхното приложение в архитектурата и дизайна, към днешна дата. Считам, че особено съобразно актуалното развитие на технологиите и бурното навлизане на изкуствения интелект и в архитектурното проектиране и в формите на визуализация, избраната тематиката е актуална.

Целево, изследването на арх Атанас Христозов е фокусирано върху дефинирането на „основни принципи и процеси при изграждането на обекти - сгради, мебели, пространства - във виртуална среда“, при постигането на по-добри фотореалистични изображения Ето защо, в изложението си той проследява актуални дигитални технологии за изграждане на фотореалистични материали и осветление, разглежда редица научно-приложни задачи и чрез тях систематизира принципи и добри практики в архитектурните визуализации

Трудът е организиран в увод, три глави, заключение, библиография, терминологичен речник и приложение-анкета Налични са списък на публикациите и декларация за авторство В уводната част са представени актуалност, обект, предмет, цел, задачи и методика на проучването В първа глава са представени основни подходи и процеси във фотореалистичното архитектурно визуализиране, анализирани са формите на ръчно и автоматично въвеждане на параметри при компютърно генериране на геометрия, както и вариациите на връзката на модела с *картни* материали и осветление. Във втора глава е извършен сравнителен анализа на процесуални и композиционни подходи в изграждането на цялостен продукт (изображение) -компютърно генерирана визуализация. В трета глава са показани решенията на няколко фотограметрични и визуалзационни задачи между които са фотореалистична реконструкция на античния град Диоклецианопол, на храм-паметник „Александър Невски“, фасада на Биологически факултет в София, пространства в Южен парк - София, както и в Бунарджик тепе, Пловдив Изводите от проведеното изследване и показаните генерирани изображения, както и научните и научно-приложните приноси на труда са систематизирани в заключението

Арх Христозов демонстрира задълбочени познания на дигиталните технологии по отношение на архитектурната графика, придружени от ясен, коректен подход в изследванията Намирам неговата дисертация за необходима, особено по отношение на систематизираните основни подходи, добри практики и проблеми на визуализацията в последноти десетилетие Приемам заявените от докторанта приноси

За мен, известна езикова корекция би подпомогнала труда при неговото възможно бъдещо публикуване под формата на монография или при разработването на учебни помагала в същото направление Става въпрос за изясняването на значението на термина „геометрия“ на ранен етап, както и за убедителното определяне на приликите и разликите

му с понятие като „топология“ по отношение на разглежданата от докторантата тематична област. Удачно би било и разширяване на библиографията по отношение на изкуствоведските изследвания на появата и развитието на перспективните изображения, на формите на емоционално възприятие на цветове и образ, както и за същността на композиционния център и композиционните схеми, визуалната маса, баланс, контраст и т.н., доколкото подобни явления и понятия, заедно с техните семантични вариации са многократно изследвани в теориите на изкуството. При бъдещи разработки в това направление би било интересно да се проследят мотиви и сходни композционни решения в прозведения на архитектураната визуализация и на изобразителното или фотографското изкуство.

В допълнение, поради актуалността на тематиката и на резултатите от изследването за съвременната архитектурна и дизайн теория, препоръчвам на докторанта да задълбочи представянето си с научни публикации на английски, както и в повече реферирани и индексирани научни издания.

Споменатите тук бележки и препоръки обаче в никакъв случай не омаловажават качествата и съществените приноси на дисертационния труд.

Предвид изложеното дотук, давам своята положителна оценка на направеното изследване. Препоръчвам на уважаемото жури да присъди образователната и научна степен доктор, в професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Синтез на архитектурата с другите изкуства, интериор и архитектурен дизайн“, на арх. Атанас Христозов, за негова дисертация „Принципи на архитектурната визуализация“.

проф. д-р арх. Стела Ташева, ЛТУ, София
София, 8.9.2025